

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

เทศบาลตำบลผาสุก

อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

คำนำ

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ การบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลผาสุก ซึ่งเป็นหน้าที่ของทุกคนในส่วนราชการ ตั้งแต่ผู้บริหารท้องถิ่นจนถึงเจ้าหน้าที่ทุกระดับที่จะต้องรับรู้และรับทราบแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงในส่วนราชการ เพราะ การบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี จะต้องเริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ด้วยการมองภาพรวมทั้งหมดของส่วนราชการ โดยคำนึงถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่สามารถส่งผลกระทบต่อทำให้ส่วนราชการเกิดความเสียหาย แล้วกำหนดแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือปราศจากความเสียหาย เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันที่ส่วนราชการจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้

คณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง เทศบาลตำบลผาสุก จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายมีความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ในแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งเป็นการลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อส่วนราชการ และลดขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

คณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง เทศบาลตำบลผาสุก หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ จะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในส่วนราชการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังและได้มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมของผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ อีกทั้งจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลผาสุกต่อไป

คณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง
เทศบาลตำบลผาสุก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
- หลักการและเหตุผล	๑
- วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒
- เป้าหมายของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๓
- ประโยชน์ของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๓
- นิยามความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง	๔
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานเทศบาลตำบลผาสุก	
- ข้อมูลทั่วไป	๕
- วิสัยทัศน์การพัฒนา	๖
- ยุทธศาสตร์	๖
- ภารกิจและอำนาจหน้าที่	๗
- โครงสร้างของหน่วยงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบ	๑๒
- อำนาจหน้าที่ของสำนัก/กอง/หน่วย	๑๓
บทที่ ๓ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง	
- แนวทางดำเนินงานและกลไกการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๖
บทที่ ๔ หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร	
- กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒๑
- กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒๔
บทที่ ๕ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	
- การประเมินความเสี่ยง ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	๓๐
- แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	๓๑

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงความคาดหวัง — ของประชาชน หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ผู้บริหาร มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้นอันเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือฉวยโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถ — เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุก ๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุน ความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงและกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง อีกทั้งต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี — ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ อาทิ การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสีย และโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่องแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่องหลักการ บริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับ องค์กร เป็นกรอบแนวทางที่ช่วยให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไป ปรับใช้เพื่อวาง ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการ ความเสี่ยงแต่ละหน่วยงาน อาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง และความสามารถในการรองรับความเสี่ยงของหน่วยงาน ใน ขณะเดียวกันแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงย่อมต้องมีความเกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน เนื่องจากการ ควบคุมภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

ดังนั้น หน่วยงานอาจดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยเชื่อมโยงกับการควบคุมภายในและ การ บริหารจัดการความเสี่ยงเข้าด้วยกัน

เทศบาลตำบลผาสุก จังหวัดอุดรธานี

การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์การอย่างมีธรรมาภิบาล โดยปัจจัยหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จเกิดจากความมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้กำกับดูแล ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

๑. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร (Strategic Plans) และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร และเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน

๒. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Routine Processes) ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

คณะผู้บริหารท้องถิ่นของเทศบาลตำบลผาสุก ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้องค์กรได้ก้าวไปสู่ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี ลดความเสียหายและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น โดยเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยลดอุปสรรคหรือสิ่งที่จะทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่องค์กรได้วางไว้ และเป็นการให้ ความเชื่อมั่นกับประชาชนที่มีต่อองค์กร ช่วยป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากร และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและ การควบคุมที่ดี นำไปสู่การบริหารจัดการที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

- ๑) เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลผาสุก
- ๒) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบวิธีการ ขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๓) เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ๔) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลผาสุก
- ๕) เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารจัดการความเสี่ยงกับกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลผาสุก
- ๖) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร

เป้าหมายของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑) ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ มีความเข้าใจในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

๒) ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือปราศจากความเสี่ยง

๓) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ เพื่อลดโอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

๔) เพื่อพัฒนาความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และเป็นกระบวนการดำเนินงานที่โปร่งใสภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

๕) ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมและยอมรับได้ทั่วทั้งองค์กร

๖) การบริหารจัดการความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร มีการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและทั่วทั้งองค์กร

ประโยชน์ของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงานได้ดียิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาและอุปสรรคที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อีกทั้งยังเป็นแนวทางปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ได้ปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง และบรรลุตามเป้าหมายของการปฏิบัติงาน

ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง มีดังนี้

๑.) เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แผนบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยให้คณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒.) สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหาร จัดการ ความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยง ตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

๓.) ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารจัดการ ความเสี่ยง จะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุม ความเสี่ยงตามหลัก ธรรมชาติภัยด้วย

๔.) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของ ผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของเทศบาลตำบลผาสุกเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งสามารถปกป้องผลประโยชน์และเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕.) ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหาร มีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๖.) ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำ และกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

นิยามความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) คือ เหตุการณ์หรือโอกาสที่จะก่อให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และมีผลกระทบหรือทำให้เกิดความเสียหาย(ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) ก่อให้เกิดความล้มเหลวในการดำเนินงาน ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้ ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติงาน รวมถึงทางด้านการเงินและด้านการบริหารด้วย

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) คือ กระบวนการดำเนินงานขององค์กรที่เป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆในการวิเคราะห์ การประเมิน การจัดการ การติดตามประเมินผล และการสื่อสารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม หน่วยงาน หรือกระบวนการดำเนินงานขององค์กร เพื่อช่วยให้องค์กรลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสียหาย และขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ

ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System) คือ ระบบการบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสียหายและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบการเงิน และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) คือ ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยต้องระบุได้ว่าเหตุการณ์นั้นๆจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด หรืออย่างไร ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์และกำหนดมาตรการในการลดความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง

บทที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานเทศบาลตำบลผาสุก

ข้อมูลทั่วไป

เทศบาลตำบลผาสุก อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุตรธานีจัดตั้งขึ้นตามกระทรวงมหาดไทย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลผาสุก อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุตรธานีเป็นเทศบาลตำบลผาสุก ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอวังสามหมอ ห่างจากอำเภอวังสามหมอ ๓๐ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดอุตรธานี ๑๒๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ประมาณ ๒๑๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๓๒,๕๐๐ ไร่ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเนินเขา สลับกับที่ราบ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลคำบ่อ อำเภอวาริชภูมิ และ ตำบลนิคมน้ำอุ่น อำเภอน้ำอุ่น อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลหนองกุงทับม้า ตำบลบะยาว อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุตรธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลกุดไห อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร และตำบลนาทัน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศตะวันตก	ติดกับตำบลคำเลาะ อำเภอไชยวาน จังหวัดอุตรธานีและ ตำบลท่าศิลา อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร

เทศบาลตำบลผาสุก แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๘ หมู่บ้าน คือ

- หมู่ที่ ๑ บ้านผาสุก
- หมู่ที่ ๒ บ้านคำไฮ
- หมู่ที่ ๓ บ้านคำยาง
- หมู่ที่ ๔ บ้านค่าน้อย

เทศบาลตำบลผาสุก จังหวัดอุดรธานี

- หมู่ที่ ๕ บ้านดงกลาง
- หมู่ที่ ๖ บ้านคำจวง
- หมู่ที่ ๗ บ้านน้อยมาลีสถาพร
- หมู่ที่ ๘ บ้านค่าน้อยใหม่ไทยเจริญ
- หมู่ที่ ๙ บ้านวังทอง
- หมู่ที่ ๑๐ บ้านผาทอง
- หมู่ที่ ๑๑ บ้านดาดใหญ่
- หมู่ที่ ๑๒ บ้านคำยางน้อย
- หมู่ที่ ๑๓ บ้านสุขมณฑา
- หมู่ที่ ๑๔ บ้านคำไฮน้อย
- หมู่ที่ ๑๕ บ้านสมสวัสดิ์
- หมู่ที่ ๑๖ บ้านยางเจริญ
- หมู่ที่ ๑๗ บ้านดงเศรษฐี
- หมู่ที่ ๑๘ บ้านดงสวรรค์

วิสัยทัศน์การพัฒนา

เทศบาลตำบลผาสุก ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อเป็นสภาพการณ์ในการอุดมคติซึ่งเป็นจุดหมายที่คาดหวังและต้องการให้เกิดขึ้นหรือบรรลุผลในอนาคตข้างหน้า ตำบลผาสุก เป็นตำบลที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ คาดการณ์ว่าในอนาคตจะต้องเป็นชุมชนที่มีความสงบสุข ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้มีความพร้อมในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านการสาธารณสุข ปลอดภัย การศึกษา การเมือง ตามความคาดหวังดังนี้

“สาธารณสุขปลอดภัยพร้อม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง

สำเนียงความเป็นไทย ประชาธิปไตยมั่นคง”

ยุทธศาสตร์

คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลผาสุกร่วมกับประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลผาสุก ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
๓. ยุทธศาสตร์ ด้านการส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี
๔. ยุทธศาสตร์ ด้านการจัดการศึกษา และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
๕. ยุทธศาสตร์ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภารกิจหลักและอำนาจหน้าที่

เทศบาลตำบลผาสุก มีฐานะเป็นเทศบาลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลผาสุก อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี เป็น เทศบาลตำบลผาสุก ฉบับลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ดังนั้น เทศบาลตำบลผาสุก จึงมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งสามารถแบ่งหน้าที่ได้ ดังนี้

๑. อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๑๒)พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนด ได้แก่

๑. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
๒. ให้มีและบำรุงทางบกและทาง
๓. รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัด มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
๔. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
๕. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
๖. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
๗. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
๘. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๙. หน้าที่อื่นตามกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

๒. อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนด อำนาจหน้าที่ที่เทศบาลตำบลผาสุกอาจจัดกิจกรรมใดๆ ในเขตเทศบาล ได้แก่

๑. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
๒. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
๓. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
๔. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
๕. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
๖. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
๗. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
๘. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ

เทศบาลตำบลผาสุก จังหวัดอุดรธานี

๙. เทศพาณิชย์

๓. และหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
๒. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ
๓. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
๔. การสาธารณสุขโรค และการก่อสร้างอื่นๆ
๕. การสาธารณสุขการ
๖. การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
๗. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
๘. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
๙. การจัดการศึกษา
๑๐. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และ ผู้ด้อยโอกาส
๑๑. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๑๒. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
๑๓. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
๑๔. การส่งเสริมกีฬา
๑๕. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
๑๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
๑๗. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
๑๘. การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
๑๙. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
๒๐. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
๒๑. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
๒๒. การจัดให้มีและควบคุมการเลี้ยงสัตว์
๒๓. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพและสาธารณะอื่นๆ
๒๔. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๕. การผังเมือง
๒๖. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

เทศบาลตำบลผาสุก จังหวัดอุดรธานี

๒๗. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
๒๘. การควบคุมอาคาร
๒๙. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓๐. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๓๑. กิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๔. อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะอื่นๆ กำหนด นอกจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดไว้แล้วยังกฎหมายเฉพาะอื่นๆ กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายอื่นๆ อีกเป็นจำนวนมาก เช่น

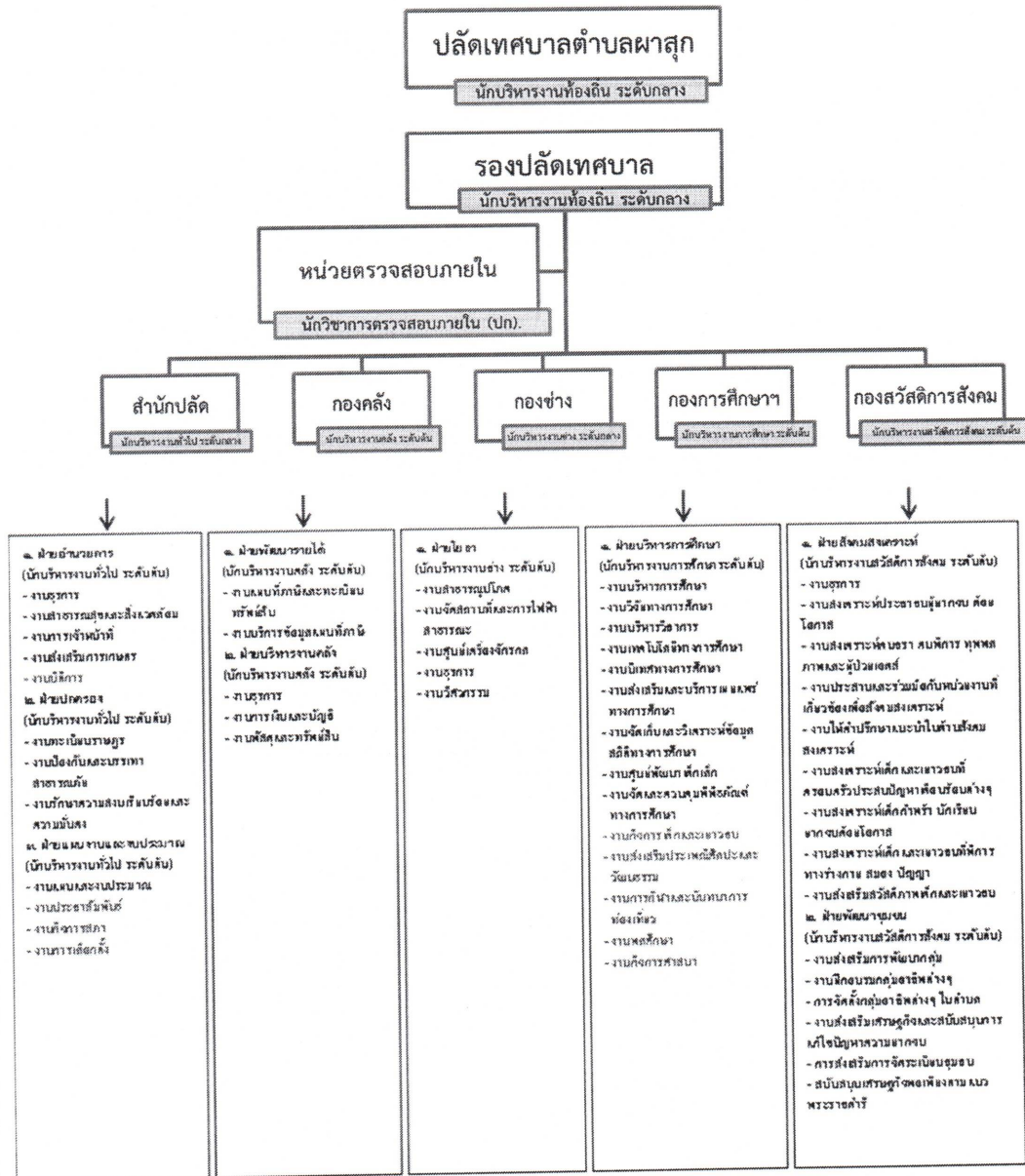
- พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๔
- พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๔๓
- พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๕
- พระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔
- พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.๒๕๐๘
- พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.๒๕๑๐
- พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.๒๕๑๘
- พระราชบัญญัติควบคุมอาหาร พ.ศ.๒๕๒๒
- พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๒๓
- พระราชบัญญัติรักษาคล่องประปา พ.ศ.๒๕๒๖
- พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ.๒๕๒๘

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลโดยสรุป

๑. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
๒. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
๓. รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
๔. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
๕. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

๕. การสาธารณูปการ
๖. การส่งเสริม การฝึกและประกอบอาชีพ
๗. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
๘. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
๙. การจัดการศึกษา
๑๐. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
๑๑. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๑๒. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
๑๓. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
๑๔. การส่งเสริมกีฬา
๑๕. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
๑๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
๑๗. การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
๑๘. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
๑๙. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
๒๐. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
๒๑. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
๒๒. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
๒๓. การรักษาความปลอดภัยความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยโรงมหรสพและสาธารณสถานอื่นๆ
๒๔. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๕. การผังเมือง
๒๖. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
๒๗. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
๒๘. การควบคุมอาคาร
๒๙. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓๐. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๓๑. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

โครงสร้างของหน่วยงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบ

อำนาจหน้าที่ของสำนัก/กอง/หน่วย

สำนัก/กอง/หน่วย	หน้าที่ความรับผิดชอบ
<p>๑. สำนักปลัดเทศบาล</p>	<p>สำนักปลัด หน้าที่ความรับผิดชอบให้สำนักงานปลัด มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปขององค์กร และราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ หรือส่วนราชการใดในโดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในองค์กรให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนการปฏิบัติราชการขององค์กร การแบ่งงานภายในสำนักงานปลัด</p> <p><u>ฝ่ายอำนวยการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - งานธุรการ - งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม - งานการเจ้าหน้าที่ - งานส่งเสริมการเกษตร - งานนิติการ <p><u>ฝ่ายปกครอง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - งานทะเบียนราษฎร - งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - งานรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง <p><u>ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - งานแผนและงบประมาณ - งานประชาสัมพันธ์ - งานกิจการสภา - งานการเลือกตั้ง
<p>๒. กองคลัง</p>	<p>กองคลัง หน้าที่ความรับผิดชอบการคลังมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจ่าย การรับเงิน การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงินและเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จ บำนาญ เงินอื่น ๆ งานเกี่ยวกับการจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆ การจัดทำบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมเงินรายได้และรายจ่ายต่าง ๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานทำงบทดลองประจำปี งานเกี่ยวกับการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>การแบ่งงานภายในกองคลัง</p>

เทศบาลตำบลผาสุก จังหวัดอุดรธานี

	<p><u>ฝ่ายพัฒนารายได้</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน - งานบริการข้อมูลแผนที่ภาษี <p><u>ฝ่ายบริหารงานคลัง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - งานธุรการ - งานการเงินและบัญชี - งานพัสดุและทรัพย์สิน
<p>๓. กองช่าง</p>	<p>กองช่าง หน้าที่ความรับผิดชอบ ส่วนโยธามีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบการก่อสร้าง งานควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติงานก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรมเครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุม การบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะ งานเกี่ยวกับแผนงานควบคุม เก็บรักษา การเบิกจ่ายพัสดุ อุปกรณ์ และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>การแบ่งงานภายในกองช่าง</p> <p><u>ฝ่ายโยธา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - งานสาธารณูปโภค - งานจัดสถานที่และการไฟฟ้า <p>สาธารณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานศูนย์เครื่องจักรกล - งานธุรการ - งานวิศวกรรม
<p>๔. กองการศึกษา</p>	<p>มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหาร การศึกษาและพัฒนาการศึกษา ดังนี้</p> <p><u>ฝ่ายบริหารการศึกษา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - งานบริหารการศึกษา - งานวิจัยทางการศึกษา - งานบริหารวิชาการ - งานเทคโนโลยีทางการศึกษา - งานนิเทศทางการศึกษา - งานส่งเสริมและบริการเผยแพร่ทางการศึกษา

เทศบาลตำบลผาสุก จังหวัดอุดรธานี

	<ul style="list-style-type: none"> - งานจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติทางการศึกษา - งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - งานจัดและควบคุมพิธีภัณฑ์ทางการศึกษา - งานกิจการเด็กและเยาวชน - งานส่งเสริมประเพณีศิลปะและวัฒนธรรม - งานการกีฬาและนันทนาการ - ท้องเที่ยว
<p>๕. กองสวัสดิการสังคม</p>	<p>มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหาร ฝ่ายพัฒนาชุมชนและ ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ ดังนี้</p> <p><u>ฝ่ายสังคมสงเคราะห์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - งานธุรการ - งานสงเคราะห์ประชาชนผู้ยากจน ด้อยโอกาส - งานสงเคราะห์คนชรา คนพิการ ทูพพลภาพและผู้ป่วยเอดส์ - งานประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสังคมสงเคราะห์ - งานให้คำปรึกษาแนะนำในด้านสังคมสงเคราะห์ - งานสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่ครอบครัวประสบปัญหาเดือนร้อนต่างๆ - งานสงเคราะห์เด็กกำพร้า นักเรียนยากจนด้อยโอกาส - งานสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่พิการทางร่างกาย - สมอง ปัญญา - งานส่งเสริมสวัสดิการเด็กและเยาวชน <p><u>ฝ่ายพัฒนาชุมชน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - งานส่งเสริมการพัฒนากลุ่ม - งานฝึกอบรมกลุ่มอาชีพต่างๆ - การจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ในตำบล - งานส่งเสริมเศรษฐกิจและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความยากจน - การส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชน - สนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

บทที่ ๓

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

แนวทางดำเนินงานและกลไกการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. แนวทางดำเนินงานในการบริหารจัดการความเสี่ยง ของเทศบาลตำบลผาสุก แบ่งเป็น ๒ ระยะ ดังนี้ ระยะที่ ๑ การเริ่มต้นและพัฒนา

- ๑) กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลผาสุก
- ๒) ระบุปัจจัยเสี่ยง ประเมินโอกาส และผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง
- ๓) วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงจากการดำเนินงาน
- ๔) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง (High) และสูงมาก (Extreme) รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับปานกลาง (Medium) ที่มีนัยสำคัญ
- ๕) สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ของเทศบาลตำบลผาสุกได้รับทราบและสามารถนำไปปฏิบัติได้
- ๖) รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๗) รายงานสรุปการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ระยะที่ ๒ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน

- ๑) ทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงในปีที่ผ่านมา
- ๒) พัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท
- ๓) ผลักดันให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
- ๔) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒. กลไกการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๒.๑) ประธานกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง มีหน้าที่ดังนี้

- ๒.๑.๑) แต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๒.๑.๒) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม
- ๒.๑.๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไป

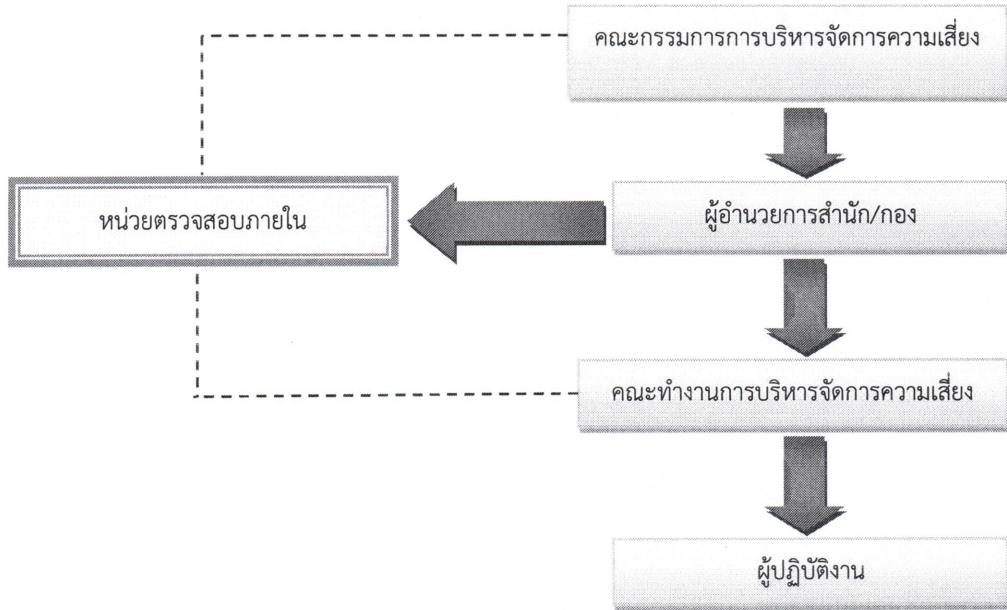
๒.๒) คณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง มีหน้าที่ดำเนินการให้มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง

คือ

- ๒.๒.๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
  - ๒.๒.๒) รายงานและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
  - ๒.๒.๓) ทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปในอนาคต
- ###### ๒.๓) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งลูกจ้างเทศบาลตำบลผาสุก มีหน้าที่ ดังนี้
- ๒.๓.๑) สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง
  - ๒.๓.๒) ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน้าที่ความรับผิดชอบตามโครงสร้าง

โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย การกำกับดูแล การตัดสินใจ การจัดทำแผนการดำเนินการ การติดตามประเมินผล และการสอบทาน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑) คณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง

- (๑.๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๑.๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๑.๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๑.๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒) ผู้อำนวยการสำนัก/กอง

- (๒.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม
- (๒.๒) ดูแลการพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยง และส่งเสริมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๒.๓) รับทราบผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลผาสุก

๓) หน่วยตรวจสอบภายใน

- (๓.๑) สอบทานกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลผาสุก
- (๓.๒) นำเสนอผลการบริหารความเสี่ยงให้คณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยงรับทราบและให้ข้อเสนอแนะ

เทศบาลตำบลผาสุก จังหวัดอุดรธานี

๔) คณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔.๑) จัดให้มีระบบและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร

๔.๒) ดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง และการปฏิบัติตามมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยง

๔.๓) รายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ เสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อพิจารณา

๕) ผู้ปฏิบัติงาน

๕.๑) สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง

๕.๒) ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลผาสุก ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีองค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. ปลัดเทศบาลตำบลผาสุก	ประธานคณะทำงาน
๒. รองปลัดเทศบาลตำบลผาสุก	คณะทำงาน
๓. หัวหน้าสำนักปลัด	คณะทำงาน
๔. ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการกองการศึกษา	คณะทำงาน
๗. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	คณะทำงาน
๘. หัวหน้าฝ่ายแผนและงบประมาณ	คณะทำงานและเลขานุการ
๙. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่

๑. จัดให้มีระบบและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร

๒. ดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง และการปฏิบัติตามมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยง

๓. รายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ เสนอต่อคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลผาสุก ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. นายกเทศมนตรีตำบลผาสุก	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดเทศบาลตำบลผาสุก	กรรมการ
๓. รองปลัดเทศบาลตำบลผาสุก	กรรมการ
๔. หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๙. หัวหน้าฝ่ายแผนและงบประมาณ	กรรมการ
๑๐. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	เลขานุการ

โดยมีหน้าที่

๑. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

บทที่ ๔

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์การอย่างมีธรรมาภิบาล โดยปัจจัยหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จเกิดจากความมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้กำกับดูแล ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

๑. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร (Strategic Plans) และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร และเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน

๒. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Routine Processes) ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงาน ของรัฐ ควรพิจารณานำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ไปปรับใช้ในการวางระบบการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของ หน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างแท้จริง โดยหน่วยงานของรัฐ แต่ละแห่งอาจมีศักยภาพที่แตกต่างกันในการนำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งหมดไปปรับใช้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ความพร้อมของหน่วยงาน กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย หลักการ ๘ ประการ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
๒. ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง
๓. การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร
๔. การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย
๖. การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ
๗. การใช้ข้อมูลสารสนเทศ
๘. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๑.การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการควรมีลักษณะ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการบริหารจัดการในภาพรวมมากกว่าแยกเดี่ยว เนื่องจากความเสี่ยงของกิจกรรมหนึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเสี่ยงของกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ความเสี่ยงของความล่าช้าในระบบการขนส่งวัสดุอุปโภคบริโภคไม่เพียงกระทบต่อกิจกรรมการผลิต อาจมีผลกระทบต่อด้านการส่งมอบสินค้า ค่าปรับที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงชื่อเสียงขององค์กร เป็นต้น

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงควรผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ และกระบวนการประเมินผล

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในทุกระดับขององค์กร

๒.ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง

การบริหารจัดการความเสี่ยงจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูง หน่วยงานของรัฐบางแห่งมีผู้กำกับดูแลในรูปแบบคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับฝ่ายบริหารให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ผู้กำกับดูแลซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าวจะมีหน้าที่ในการกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย สำหรับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้กำกับดูแลเกิดความมั่นใจว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงได้บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผล

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่โดยตรงในการสร้างระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย การสร้างสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมองค์กร และระบบการบริหารบุคคลที่เหมาะสม การจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอในการบริหารจัดการความเสี่ยง การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การรายงานการสื่อสาร เป็นต้น

ผู้กำกับดูแล (ถ้ามี) อาจตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (หรืออนุกรรมการ หรือคณะที่ปรึกษา) ขึ้นซึ่งประกอบด้วยผู้มีทักษะ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลักในการดำเนินงานอาจจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญอิสระในการกำกับหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและความเหมาะสมของการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องของความเสี่ยงทางไซเบอร์ของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น

๓.การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร

การขับเคลื่อนหน่วยงานของรัฐต้องอาศัยบุคลากรที่มีศักยภาพ การบริหารทรัพยากรบุคคลเริ่มตั้งแต่การสรรหา การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ การส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ โดยบุคลากรถือว่าเป็นสินทรัพย์หลักขององค์กรที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ

การสร้างบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการความเสี่ยง ถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยง บุคลากรควรมีพฤติกรรมตระหนักถึงความเสี่ยง (Risk-aware behavior) รวมถึงพฤติกรรมที่ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยง

การสร้างพฤติกรรมที่ดี (Desired behaviors) ในการส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยงผ่านวัฒนธรรมที่ดีขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญ การสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. การสื่อสารและการตระหนักถึงนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน
๒. การสร้างความตระหนักถึงหน้าที่ต่อองค์กรในการแจ้งข้อมูลผิดปกติ
๓. การสร้างพฤติกรรมการแบ่งปันข้อมูลภายในองค์กร

๔. การสร้างพฤติกรรมการตัดสินใจตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การสร้างพฤติกรรมการตระหนักถึงความเสี่ยงและโอกาส

๔.การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานควรมีการกำหนดอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างชัดเจนและเหมาะสม ประกอบด้วย เจ้าของความเสี่ยง (Risk Owners) ซึ่งรับผิดชอบในการติดตามการรายงาน หรือ การส่งสัญญาณความเสี่ยง ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจในกรณีที่ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในระดับที่กำหนดไว้ และผู้ที่มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับติดตามให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๕.การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย

การบริหารจัดการความเสี่ยงนอกจากจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลักแล้ว ผู้บริหารต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย โดยเฉพาะความคาดหวังของผู้รับบริการหรือความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์กร รวมถึงผลกระทบที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม

๖.การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กร เพื่อให้หน่วยงานมั่นใจว่ายุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กรสอดคล้องกับพันธกิจตามกฎหมายและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ อาจหมายรวมถึงแผนปฏิบัติการระยะยาว แผนปฏิบัติการระยะปานกลาง หรือแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน

เมื่อหน่วยงานของรัฐกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรแล้ว การบริหารจัดการความเสี่ยงจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทางเลือกของงาน/โครงการ และการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับการปฏิบัติงาน รวมถึงการมอบหมายความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยอาจกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPI)

๗.การใช้ข้อมูลสารสนเทศ

ในปัจจุบันข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรที่มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานควรพิจารณาใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน หน่วยงานควรกำหนดประเภทข้อมูลที่ต้องรวบรวม วิธีการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล และบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล

ข้อมูลความเสี่ยง ประกอบด้วย เหตุการณ์ที่เป็นผลกระทบทางลบหรือทางบวกต่อองค์กร สาเหตุ ความเสี่ยง ตัวหลักต้นความเสี่ยง หรือตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ (Key Risk Indicators) ข้อมูลสารสนเทศต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา ทั้งนี้ หน่วยงานอาจพิจารณาการรวบรวมการประมวลผล หรือ การวิเคราะห์ความเสี่ยงแบบอัตโนมัติเพื่อลดข้อผิดพลาดจากบุคคล (Human errors)

๘.การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความสมบูรณ์ของระบบบริหารจัดการความเสี่ยง ขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง ศักยภาพขององค์กร รวมถึงการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานอาจพิจารณาทำ Benchmarking เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานอาจพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงเริ่มต้นจากการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบ Silo พัฒนาเป็น การบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการ และพัฒนาต่อเนื่องโดยมีการฝังการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าสู่ กระบวนการดำเนินงานและการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลด้านความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบด้วย

๑. การวิเคราะห์องค์กร
๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. การระบุความเสี่ยง
๔. การประเมินความเสี่ยง
๕. การตอบสนองความเสี่ยง
๖. การติดตามและทบทวน
๗. การสื่อสารและการรายงาน

๑.การวิเคราะห์องค์กร

ในการวิเคราะห์องค์กรหน่วยงานต้องเข้าใจเกี่ยวกับพันธกิจตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงาน รวมถึงยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน โดยการวิเคราะห์องค์กรต้องวิเคราะห์ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร หน่วยงานอาจเลือกใช้เครื่องมือการวิเคราะห์องค์กร เช่น

๑. SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค
๒. PESTLE Analysis เป็นการวิเคราะห์ด้านการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technological) ด้านกฎหมาย (Legal) และด้านสภาพแวดล้อม (Environmental)

๒.การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายบริหารจัดการความเสี่ยง และผู้กำกับดูแลเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว โดยนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจระบุถึงวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร (Risk Appetite) หมายถึง ระดับความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กรที่หน่วยงานยอมรับเพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรเป็นการแสดงเจตนาของผู้บริหารและผู้กำกับดูแลในการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ควรคำนึงถึงศักยภาพขององค์กรในเรื่องการจัดการความเสี่ยง โดยศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงขององค์กร (Risk Capacity) ขึ้นอยู่กับงบประมาณ บุคลากร และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ หน่วยงานอาจจะระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็น ๕ ระดับ เช่น ปฏิเสธความเสี่ยง ยอมรับความเสี่ยงได้น้อย ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง เต็มใจยอมรับความเสี่ยง และยอมรับความเสี่ยงได้มากที่สุด เป็นต้น

หน่วยงานอาจแสดงนโยบายความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละประเภทความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารระดับรองลงมาสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงในระดับสำนัก กอง ศูนย์ กลุ่ม หรือนำไปสู่การระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สำหรับประเภทความเสี่ยงย่อย

๓.การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง คือ การระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงานทั้งในด้านบวกและด้านลบ ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานอาจทำรายชื่อความเสี่ยงทั้งหมด (Risk Inventory) โดยรายชื่อความเสี่ยงต้องมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอโดยอาศัยข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การระบุความเสี่ยงหน่วยงานควรระบุข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยง ดังนี้

ก. เหตุการณ์ความเสี่ยง

ข. สาเหตุของความเสี่ยง หรือตัวผลักดันความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริง (Root Cause) ของความเสี่ยง

ค. ผลกระทบทั้งด้านลบและ/หรือด้านบวก

หน่วยงานอาจจัดกลุ่มความเสี่ยงที่มีลักษณะหรือมีผลกระทบที่เหมือนกันไว้ในประเภทความเสี่ยงเดียวกัน เพื่อให้การพิจารณาและการบริหารจัดการความเสี่ยงประเภทเดียวกันมีมุมมองในภาพรวมชัดเจนมากขึ้น

๔. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง หน่วยงานอาจให้คะแนนความเสี่ยงตามเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เช่น ด้านโอกาส ด้านผลกระทบ รวมถึงด้านความสามารถขององค์กรในการจัดการความเสี่ยง และด้านลักษณะของความเสี่ยง โดยช่วงคะแนนอาจกำหนดเป็น ๓ ช่วงคะแนน หรือ ๕ ช่วงคะแนน

๒. การให้คะแนนความเสี่ยง วิธีการให้คะแนนความเสี่ยง เช่น การสัมภาษณ์ การทำแบบสำรวจ การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานภายใน การทำ Benchmarking การวิเคราะห์สถานการณ์ (Scenario Analysis) ทั้งนี้ การให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละกองงาน (Silo Thinking) เพียงวิธีเดียวอาจทำให้การให้คะแนนความเสี่ยงมีความคลาดเคลื่อนได้

๓. การพิจารณาความเสี่ยงในภาพรวม เมื่อหน่วยงานประเมินความเสี่ยงในแต่ละความเสี่ยงที่มีต่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแล้ว หน่วยงานต้องพิจารณาผลกระทบของความเสี่ยงมีต่อวัตถุประสงค์ในระดับกลุ่มและผลกระทบที่มีต่อหน่วยงานในภาพรวม เช่น ผลกระทบต่อความเสี่ยงที่มีต่อกิจกรรมอาจมีน้อยแต่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ระดับกอง หรือความเสี่ยง ๒ ความเสี่ยงที่ไม่มีผลกระทบต่อกิจกรรมอาจมีผลกระทบต่อหน่วยงานในภาพรวม เป็นต้น

๔. การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อหน่วยงานพิจารณาให้คะแนนความเสี่ยงแล้ว หน่วยงานต้องจัดลำดับความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การพิจารณาจัดสรรทรัพยากรในการตอบสนองความเสี่ยง หน่วยงานอาจใช้คะแนนความเสี่ยง (โอกาส×ผลกระทบ) ในการจัดลำดับความเสี่ยง โดยความเสี่ยงที่เท่ากับอาจพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบ เช่น ความสามารถของหน่วยงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านนั้น ๆ หรือลักษณะของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อหน่วยงาน เป็นต้น

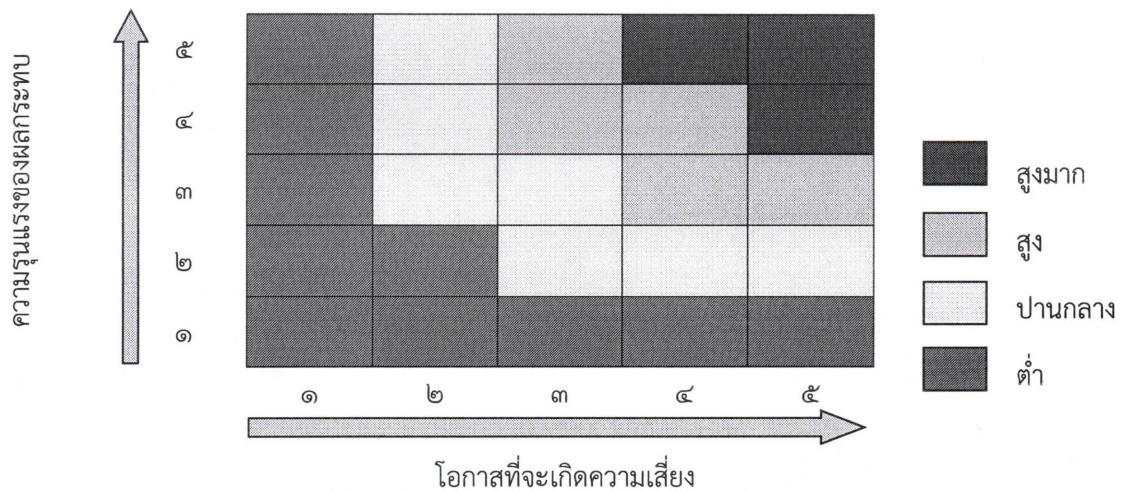
หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑ = น้อยมาก	๒ = น้อย	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย : ปี/ครั้ง)	๕ ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑-๖ เดือน/ครั้ง ไม่เกิน ๕ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้ง หรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	< ๑ หมื่นบาท	๑-๕ หมื่นบาท	๕ หมื่นบาท - ๒ แสนบาท	๒ แสนบาท - ๑ ล้านบาท	> ๑ ล้านบาท

เทศบาลตำบลผาสุก จังหวัดอุดรธานี

อันตรายต่อชีวิต	เดือดร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	บาดเจ็บต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	อันตรายถึงชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์/ การดำเนินงานของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ส่วนระดับของความเสี่ยง(Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคนหรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัย เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑. พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดนั้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
๒. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๕.การตอบสนองความเสี่ยง

การตอบสนองความเสี่ยง คือ กระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น โดยผู้บริหารควรพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้ ในการตัดสินใจเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยงเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

๑. การจัดการต้นเหตุของความเสี่ยง
๒. ทางเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง
๓. ทรัพยากรที่ต้องใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานสามารถพิจารณาเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี โดยการพิจารณาวิธีการจัดการความเสี่ยงควรคำนึงถึงต้นทุนกับประโยชน์ที่ได้รับของวิธีการจัดการความเสี่ยงแต่ละวิธี

ตัวอย่างวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. ปฏิเสธความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินงานในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ได้แก่ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงและหน่วยงานไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นได้ หน่วยงานอาจพิจารณาไม่ดำเนินงานในกิจกรรมนั้น ๆ

๒. การลดโอกาสของความเสี่ยง เช่น การลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบการควบคุมภายใน ได้แก่ การแบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระหนาบยอด เป็นต้น

๓. การลดผลกระทบของความเสี่ยง เช่น การทำประกัน หรือการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน (Hedging Instruments) เป็นต้น

๔. การโอนความเสี่ยง หน่วยงานอาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้หรือไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการโดยมีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปด้วย (Public Private Partnership : PPP) เป็นต้น

๕. ยอมรับความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ หรือต้นทุนในการบริหารจัดการความเสี่ยงมีมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ

๖. ใช้มาตรการการเฝ้าระวัง หน่วยงานต้องกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือน และการดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงของปริมาณน้ำในเขื่อนมากเนื่องจากปริมาณน้ำฝน

๗. การทำแผนฉุกเฉิน การจัดทำแผนฉุกเฉินเป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยต้องระบุบุคคลและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน เช่น ความเสี่ยงกรณีเจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าสถานที่ทำงานได้

๘. การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นส่งผลกระทบเชิงบวกกับองค์กร รวมถึงแผนการดำเนินงานเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจประกอบด้วย วิธีการจัดการความเสี่ยง บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ วิธีการติดตามและการรายงานความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง(Likelihood) และความรุนแรง ของผลกระทบ (Impact)ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด มาวิเคราะห์หาระดับความเสี่ยงของเหตุการณ์หรือกิจกรรมนั้นๆ

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

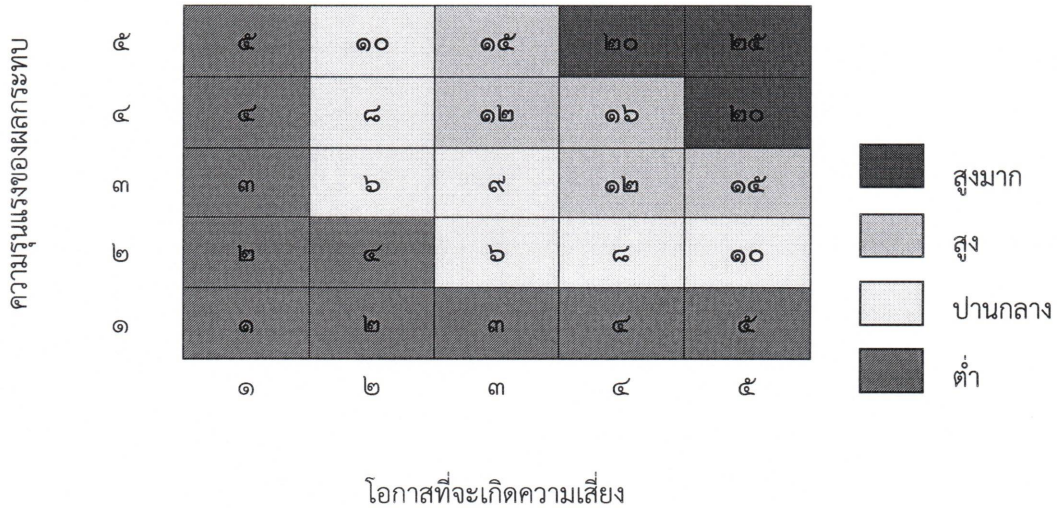
๑. ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ - ๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพิ่มเติม

๒. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง ๖ - ๑๐ คะแนน เป็นระดับคะแนนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ยังคงต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง

๓. ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ - ๑๖ คะแนน จะต้องมีการลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔. ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗ - ๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง และประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

๖. การติดตามและทบทวน

การติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่ให้ความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ยังคงมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นการติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นสม่ำเสมอ ปัจจัยที่ทำให้หน่วยงานต้องทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก หรือผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การติดตามและทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือเป็นระยะซึ่งควรดำเนินการในทุกกระบวนการของการบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามและทบทวนอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของแผนการปฏิบัติงานขององค์กร การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง

๗. การสื่อสารและการรายงาน

การสื่อสารเป็นการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การสื่อสารเป็นการให้และรับข้อมูล (Two-way Communication) หน่วยงานควรมีช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก โดยการสื่อสารภายในต้องเป็นการสื่อสารแบบจากผู้บริหารไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา (Top Down) จากผู้ใต้บังคับบัญชาไปยังผู้บริหาร (Bottom Up) และระหว่างหน่วยงานย่อยภายใน (Across Divisions)

หน่วยงานควรกำหนดบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่ควรได้รับ ความถี่ของการรายงาน รูปแบบและวิธีการรายงาน เพื่อให้ผู้กำกับดูแล ผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสียได้รับข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา

การสื่อสารและรายงานต่อผู้กำกับดูแล เป็นการสื่อสารและการรายงานความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร เพื่อสนับสนุนหน้าที่ของผู้กำกับดูแลในการกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของฝ่ายบริหาร

หน่วยงานอาจพิจารณากำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ (Key Risk Indicators) เพื่อติดตามข้อมูลความเสี่ยงและการรายงานเมื่อระดับความเสี่ยงถึงจุดตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ

บทที่ ๕

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ เทศบาลตำบลผาสุก ได้ดำเนินการทบทวน วิเคราะห์ และจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อเตรียมการรองรับสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยพิจารณาทบทวนจากรายงานผลการควบคุมภายใน ของปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ที่ได้รวบรวมจากสำนัก/กอง/ฝ่ายฯ ต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลผาสุก และจากการประชุมคณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง รวบรวมข้อมูลจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง และได้ทำการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง ผลกระทบจากการเกิดความเสี่ยงนั้น แล้วคัดเลือกความเสี่ยงในระดับปานกลางขึ้นไปจนถึงความเสี่ยงในระดับสูงมาก เพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูงมาก (Extreme) และสูง (High) ให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือปราศจากความเสี่ยงเลย สำหรับความเสี่ยงในระดับปานกลาง (Medium) ก็มีมาตรการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งการดำเนินการตามมาตรการลดความเสี่ยงได้พิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่าย และต้นทุนที่ต้องใช้กับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย โดยแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลผาสุก มีองค์ประกอบที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑. วิธีการดำเนินงาน (กิจกรรมการควบคุมจัดการความเสี่ยง)
๒. ผู้รับผิดชอบ (ฝ่ายหรือกลุ่มงาน) ในแต่ละกิจกรรมของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
๔. กำหนดระยะเวลาดำเนินการของแผนงานนั้น

โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

การประเมินความเสี่ยง ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘
เทศบาลตำบลผาสุก

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ ความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	คะแนน ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าตก ผาทอง	พัฒนาพื้นที่สาธารณะให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	เป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นใน พื้นที่	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๓	๙	ปานกลาง	สำนักปลัดฯ
๒. โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อัน เนื่องมาจากพระราชดำริ	รักษาพันธุ์กรรมพืชบางชนิด ให้ดำรงสภาพธรรมชาติ ไม่ให้ ถูกทำลายสูญหายไปจาก ธรรมชาติ	พืชบางชนิดในพื้นที่ลด น้อยลง	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๒	๖	ปานกลาง	สำนักปลัดฯ
๓.โครงการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ส่งเสริมให้ประชาชนใช้หลัก เศรษฐกิจพอเพียงในการ ดำเนินชีวิต และการ ปฏิบัติตน	ประชาชนบางคนในพื้นที่ ไม่ให้ความร่วมมือ	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๒	๖	ปานกลาง	สำนักปลัดฯ

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ ความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	คะแนน ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๔. โครงการป้องกัน อัคคีภัยใน ครัวเรือน	การเกิดภัยต่างๆรอบตัวใน พื้นที่ตำบลผาสุกจำนวน๑๘ หมู่บ้าน	ดำเนินโครงการมีระยะเวลา ที่จำกัดผู้เข้าร่วมรับการ อบรมอาจได้รับการฝึก ปฏิบัติจริงได้ไม่ครบถ้วน	ด้านการปฏิบัติงาน	๐	๔	๑๒	สูง	สำนักปลัดฯ
๕. โครงการป้องกันและลดอุบัติเหตุ ทางถนนในเทศกาลต่างๆประจำปี ๒๕๖๘)	เกิดอุบัติเหตุทางถนนใน เทศกาลต่างๆ	ประชาชนไม่ปฏิบัติตามกฎ จราจร/เมาแล้วขับในช่วง เทศกาล	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๔	๑๒	สูง	สำนักปลัดฯ
๖. โครงการฝึกอบรมทบทวน อาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อพปร.)	การเกิดภัยต่างๆรอบตัวคนใน พื้นที่สถานศึกษาหน่วยงาน ราชการในเขตดูแลของ เทศบาลตำบลผาสุก	ผู้เข้าร่วมโครงการอาจจะ มาไม่ครบตามกำหนด	ด้านการปฏิบัติงาน	๔	๓	๑๒	สูง	สำนักปลัดฯ

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ ความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	คะแนน ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๗.โครงการขับเคลื่อนการจัดการขยะ มูลฝอยในชุมชน	มีการร้องเรียนเรื่องความ สะอาด และปัญหาขยะตามที สาธารณะ	๑.ไม่มีแหล่งรวบรวมขยะใน พื้นที่ ๒.ประชาชนยังไม่เห็น ความสำคัญในการคัดแยกขยะ	ด้านการปฏิบัติ งาน	๓	๓	๙	ปานกลาง	สำนักปลัดฯ
๘. โครงการเฝ้าระวังผลกระทบต่อ สุขภาพอนามัยของประชาชนจาก สถานประกอบการ	มีการร้องเรียนเรื่องเหตุ รำคาญจากสถาน ประกอบการและการคุ้มครอง ผู้บริโภค	๑.การปฏิบัติตาม พรบ.การ สาธารณสุข พ.ศ ๒๕๓๕ และ แก้ไขเพิ่มเติม ของเจ้าหน้าที่ผู้ ตรวจสอบสถานประกอบการ ๒.การตระหนักถึงความสำคัญ และความรู้ความเข้าใจของ ผู้ประกอบการในการปฏิบัติให้ เป็นไปตามระเบียบ/กฎหมาย	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๓	๙	ปานกลาง	สำนักปลัดฯ

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ ความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	คะแนน ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๙.โครงการให้ความรู้ตาม พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูก สร้าง	การจัดเก็บภาษีในพื้นที่ เทศบาลตำบลผาสุกยังไม่ ครอบคลุมครบถ้วน	-ฐานข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำ แผนที่ภาษียังไม่เป็นปัจจุบัน -ขาดความร่วมมือจากเจ้าของ ที่ดินและผู้ประกอบการในพื้นที่ ตำบล	ด้านการปฏิบัติงาน	๔	๕	๒๐	สูงมาก	กองคลัง

แผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
๑.โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววน้ำตกผาทอง	ต่ำ	จัดกิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มากขึ้น	พัฒนาพื้นที่สาธารณะให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	ต.ค.๒๕๖๗-ก.ย.๒๕๖๘	แหล่งท่องเที่ยววน้ำตกผาทองเป็นแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศน์ป่าไม้สำหรับเยาวชนและผู้สนใจ	๕๐,๐๐๐	สำนักปลัดฯ	๒	๒	๔
๒.โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ต่ำ	ดำเนินการจัดโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	เพื่อรักษาพันธุกรรมพืชบางชนิดให้ดำรงสภาพธรรมชาติไม่ให้ถูกทำลายสูญหายไปจากธรรมชาติ	ต.ค.๒๕๖๗-ก.ย.๒๕๖๘	ประชาชน เห็นถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืช และทรัพยากรท้องถิ่นอื่นๆ	๕๐,๐๐๐	สำนักปลัดฯ	๒	๒	๔
๓.โครงการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ต่ำ	ดำเนินการจัดโครงการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	เพื่อรักษาพันธุกรรมพืชบางชนิดให้ดำรงสภาพธรรมชาติไม่ให้ถูกทำลายสูญหายไปจากธรรมชาติ	ต.ค.๒๕๖๗-ก.ย.๒๕๖๘	ปรับปรุงพื้นที่ภายในโรงฝึกศิลปะอาชีพ บ้านวังทอง ให้มีความเหมาะสม เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	๕๐,๐๐๐	สำนักปลัดฯ	๒	๑	๒

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
๔. โครงการป้องกันอัคคีภัยในครัวเรือน	ปานกลาง	อาจจะมีการขยายระยะเวลาในการจัดทำโครงการเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการเข้าใจนำไปปฏิบัติได้จริงมากยิ่งขึ้น	เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการป้องกันอัคคีภัยในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และการตกแต่งสถานที่ ผีก่อบรมค่าวัสดุ เครื่องเขียนฯ	ต.ค.๒๕๖๗-ก.ย.๒๕๖๘	ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการเอาตัวรอดจากเหตุการณ์สถานการณ์ไฟไหม้ ไฟฉุกเฉินภัยต่างๆเบื้องต้น	๑๐,๐๐๐	สำนักปลัดฯ	๓	๒	๖
๕. โครงการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเทศบาลต่างๆ ประจำปี๒๕๖๘	ปานกลาง	ประชาสัมพันธ์ไปยังหมู่บ้านในเขตพื้นที่ให้เข้าใจในกฎระเบียบจราจรในการใช้ถนนหนทางจราจรอย่างเคร่งครัด	เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเทศบาลต่างๆประจำปี เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเทศบาลสำคัญต่างๆ ประจำปี๒๕๖๘	ธ.ค.๖๗-พ.ค.๖๘	ความปลอดภัยในการเดินทางสัญจรไปมาในช่วงเทศกาล	๓๐,๐๐๐	สำนักปลัดฯ	๓	๒	๖

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
๖.โครงการฝึกอบรมทบทวนอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อพปร.)	ปานกลาง	กำหนดกลุ่มเป้าหมายและให้เวลาให้ชัดเจน ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้เข้าร่วมโครงการฯ	เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการเช่นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และการตกแต่งสถานที่ฝึกอบรมค่าวัสดุเครื่องเขียนและค่าสมนาคุณวิทยากรและอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	ต.ค.๒๕๖๗-ก.ย.๒๕๖๘	ร้อยละ๑๐๐ช่วยเหลือประชาชนในเขตเทศบาลตำบลผาสุกทั้ง๑๘หมู่บ้าน	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัดฯ	๓	๒	๖
๗.โครงการขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	ต่ำ	๑.การควบคุมโดยการจัดทำคำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบตามโครงการ ๒.ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ การควบคุมโดยการจัดทำคำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบตามโครงการ	เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ตำบลผาสุก	ต.ค.๒๕๖๗-ก.ย.๒๕๖๘	ไม่มีการร้องเรียนเรื่องความสะอาด และปัญหาขยะตามที่สาธารณะ	๕๐,๐๐๐	สำนักปลัดฯ	๒	๒	๔

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
๘.โครงการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนจากสถานประกอบการ	ต่ำ	จัดกิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มากขึ้น	เพื่อควบคุม ป้องกัน และเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนจากเหตุรำคาญและการคุ้มครองผู้บริโภค	ต.ค.๒๕๖๗-ก.ย.๒๕๖๘	๑.การปฏิบัติตาม พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม ของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสถานประกอบการ ๒.การตระหนักถึงความสำคัญและความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการในการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ/กฎหมาย	๒๐,๐๐๐	สำนักปลัดฯ	๒	๒	๔

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
๙.โครงการให้ความรู้ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	สูง	๑.จัดอบรมให้ความรู้ หรือ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ๒.กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ออกคำสั่ง มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินงาน โดยตรงตามโครงการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ๓.ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการสนับสนุนข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินได้รับทราบ เพื่อมีฐานข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันทันต่อการบันทึก	เพื่อเพิ่มรายได้ในการจัดเก็บภาษีในพื้นที่เทศบาลตำบลผาสุกได้อย่างครอบคลุมครบถ้วน และเพื่อพัฒนา ศักยภาพการจัดบริการสาธารณะ ในการรับชำระภาษีให้แก่ประชาชน	ม.ค.๒๕๖๘-ก.พ.๒๕๖๘	มีการจัดเก็บภาษี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐	๒๐,๐๐๐	กองคลัง	๔	๔	๑๖

เทศบาลตำบลผาสุก
อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

เทศบาลตำบลผาสุก
อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี